

136. Zdania rozkazujące, tryb rozkazujący (imperative)

Aby utworzyć **tryb rozkazujący** stosujemy czasownik w podstawowej formie (nie poprzedzamy go osobą).

Wait! (Zaczekaj!).

Come here! (Przyjdź tutaj!).

Open the window, please. (Otwórz okno, proszę).

Be quiet, Tom. (Bądź cicho, Tomku).

Przeczenie tworzymy wstawiając **don't** przed czasownikiem.

Don't wait! (Nie czekaj!).

Don't come here! (Nie przychodź tutaj!).

Inne sposoby wyrażania rozkazów:

1. **You** go there. And **you** wait here.

(Ty idź tam. A ty tutaj poczekaj. Użycie osoby (*you*) podkreśla, że to właśnie dana osoba <a nie kto inny> ma coś wykonać).

2. **Do** go there. **Do** wait for me!

(No, idź tam...; używając *do* wzmocniamy naszą prośbę lub rozkaz).

3. **Let** him wait! **Let's** wait! **Don't** let him read this book!/Let him not read this book!

(Niech on zaczeka! Poczekajmy! Nie pozwól mu czytać tej książki).

4. You **will** not tell him about it!

(Masz mu o tym nie mówić! Użyliśmy *will* w celu wzmocnienia rozkazu lub prośby; lecz grzeczniej byłoby powiedzieć *you mustn't tell him about it*).

5. You **are to** wait for him. Tom was to wait for me.

(Masz na niego czekać. Tomek miał na mnie czekać. Używamy formy *be to*, tłumaczonej jako *mieć coś zrobić*; forma *be*: was/were (przeszłość), am/is/are (teraźniejszość)).

6. Go this way **and** you'll see a church. (Idź tędy, a zobaczysz kościół).

Don't do that **or** you'll be in trouble. (Nie rób tego, bo będziesz miał kłopoty).

(Zauważmy zastosowanie *and* i *or* po trybie rozkazującym. Taka konstrukcja ma znaczenie podobne do I okresu warunkowego. Moglibyśmy więc powiedzieć:

If you go this way, you'll see a church *albo* If you do that, you'll be in trouble).

7. Always remember what he told you. (Zawsze pamiętaj o tym, co tobie powiedział).

Never say never. (Nigdy nie mów nigdy).

(Zauważmy zastosowanie *always* i *never* – jeśli chcemy podkreślić znaczenie tych przysłówków, to wstawiamy je na początku zdania rozkazującego).

8. You're not playing football in my garden! (Nie będziesz grał w piłkę w moim ogrodzie! Zauważmy zastosowanie czasu *present continuous* w celu wyrażenia

zakazu). Zakaz lub nakaz może być wyrażony również formą *be going to* – You're not going to play football in my garden! (czas *present continuous* – patrz: pkt 4; konstrukcja *be going to* – patrz: pkt 17).

➔ **Patrz również:**

Prośby, pkt 134.

Rady i sugestie, pkt 135.

